

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom og velfærdsforsker - cand. scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Notat

ØKONOMISK REDEGØRELSE DEC. 2012: REGERINGENS ØKONOMISKE POLITIK HAR SPILLET FALLIT.

Sløret er nu blevet revet af regeringens vækstoptimisme. Regeringen må erkende negativ vækst i 2012, men fortsætter med at postulere tro på vækst i 2013 og fald i ledigheden i 2014. Men det er et skønmaleri, som kun skal legitimere, at regeringen intet foretager sig.

Og et skønmaleri, som snart vil krakelere. Med fortsat gældskrise i EU og med nulvækst i det offentlige forbrug i Danmark vil væksten også i 2013 ligge omkring nul og ledigheden vil stige med 20 til 30.000 personer.

Regeringen hævder at stå for at skabe vækst og beskæftigelse, men dens økonomiske politik fører til det stik modsatte: Lavvækst og arbejdsløshed. Regeringens troværdighed og økonomiske politik har spillet fallit.

1. Regeringen erkender vækstproblem – i 2012.

Regeringen har nu ved økonomi og indenrigsminister Margrethe Vestager i den netop offentliggjorte "Økonomiske Redegørelse dec. 2012" måttet erkende, at dens optimistiske prognoser for 2012 om en vækst på 0,9 % var helt ude i hampen. Man har nu i "Økonomisk Redegørelse" måttet vedgå, at BNP i 2012 falder mindst til mindst - 0,4 % altså at der i 2012 bliver tale om negativ vækst.

Tilmed er der al mulig udsigt til at forvente, at det endelige regnskab for 2012 faktisk ender endnu lavere. I Økonomisk Redegørelse december 2012 prognose er væksten for det offentlige forbrug nemlig nedjusteret fra + 1,5 til +0,3 %.

Tabel: Regeringens nedjustering af prognosen for det offentlige forbrug.¹

	2011	2012 ifølge regeringens oprindelige prognose	2012 ifølge regeringens seneste prognose	Alternativt skøn²
Realvækst i offentligt forbrug (pct.)	-1,5	1,5	0,3	0 til -0,2

Nedjusteringen afspejler, at regeringen har lagt økonomiske tommelskruer på kommunerne i form af en stram ramme i kommuneaftalen og et benhårdt sanktionssystem. Hvilket i 2011 førte til at kommunerne sparede mere - meget mere - end de skulle for ikke at risikere at blive ramt af økonomiske sanktioner

Derfor faldt det offentlige forbrug i 2011 faldt med hele -1,5 %.³ Og regeringens nedjustering vedr. størrelsen af det offentlige forbrug viser, at kommunerne igen i 2012 sparer på livet løs pga. sanktionerne. Det kan derfor forventes, at det endelige regnskab for 2012 efter årsskiftet vil vise, at der er blevet sparet endnu mere end regeringen forsigtigt anslår, således at væksten for det offentlige forbrug i 2012 ikke bliver de postulerede +0,3, men igen – som i 2011 – negativ vækst for det offentlige forbrug.

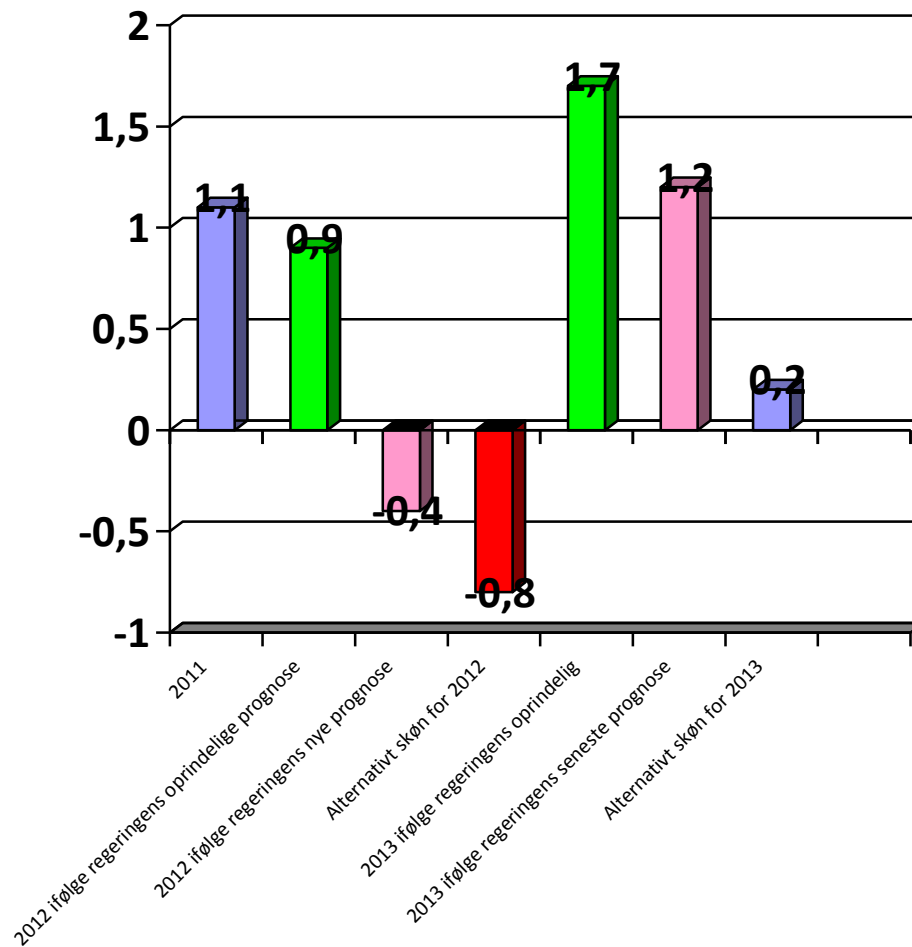
Dermed vil også væksten i BNP i 2012 ende endnu lavere end regeringens p.t. angive -0,4 %. Undertegnede skønner et slutresultat på et fald i BNP i 2012 på -0,8 %.

¹) Jf. Økonomisk Redegørelse december 2012, s. 16 og 29

²) Revideret 15.12.12

³) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finanslovsforslag for 2013 og jf. Lund, Henrik Herløv: Kommuneaftalen for 2013.

Tabel: Realvækst i BNP 2011 – 2013 – regeringens og eget skøn.⁴

2. Men regeringen postulerer stadig tro på pæn vækst i 2013.

Ikke desto mindre hævder regeringen stadig at tro på mirakler i 2013 med en vækst, der med + 1,2 % altså skal være mindst 1,6 pct.point højere end i 2012.

Regeringen begrundes dette med forventet effekt af kickstart, skattelettelser og udbetaling af efterlønsbidrag samt ikke mindst af eksporten. Men her skønmaler regeringen stadig væk.

Kickstarten har indtil nu ingen mærkbar effekt haft og hvis den får en effekt i 2013, vil det mere end blive opvejet af, at de offentlige investeringer som helhed falder med - 9 %.

⁴) Kilde: Økonomisk Redegørelse, s 16 og 30 samt egne beregninger.

Tabel: Offentlige investeringer 2011 -2013.⁵

	2011	2012 ifølge regeringens oprindelige prognose	2012 ifølge regeringens seneste prognose	Alternativt skøn for 2012
Realvækst (pct.)	6,7	1,5	0,3	-0,5

Kickstarten fremhæves ellers konstant af regeringen, som det der skulle dokumentere, at den arbejder for beskæftigelse og vækst. Men kickstarten har altså været en fuser.

Også hvad angår effekt af skattelettelse og udbetaling af efterlønsbidrag kan det konstateres, at der hidtil ikke har været nogen. Alt tyder på, at forbrugerne i lyset af fortsat afmatning på boligmarkedet, af arbejdsløsheden og gældskrisen fortsætter med at være tilbageholdende med Dankortene og i stedet sparer pengene op. Hvorved der heller ikke vil være noget incitament for virksomheder til at ændre den nuværende investeringspause.

Og først og fremmest: Med et EU i recession både i år og næste år er der ingen udsigt til, at Danmark kan få en helt anderledes positiv vækst fra eksporten. Det er helt usandsynligt, at Danmark kan være en ø af økonomisk fremgang i et EU hav af lavvækst og krise.

3. Regeringen ved at spare enhver vækst væk.

Hertil kommer også i 2013 den negative effekt for væksten af regeringens stramme økonomiske styring af kommunerne. Ganske vist hævder regeringen nu – som den for et halvt år siden gjorde det for året 2012 – også for 2013 at tro på en pæn vækst i udgifterne ude i kommunerne og dermed i det offentlige forbrug i 2013 på 1,6 %.⁶ Tidligere havde regeringen ellers helt anderledes realistisk regnet med nulvækst (0,1 %) i det offentlige forbrug i 2013.

Men nu hævder man altså at tro noget andet. Men også her vil det gøre sig gældende, at kommunerne på grund af regeringens økonomiske sanktioner vil holde sig betydeligt under budgetterne. Dermed vil historien fra 2011 og 2012 gentage sig med nulvækst eller ligefrem negativ vækst i det offentlige forbrug i 2013.

⁵) Kilde: Økonomisk Redegørelse december 2012, s. 16 og 29 samt egne beregninger.

⁶) Jf. Økonomiske Redegørelse, s. 8 og side 160.

Tabel: Prognosen for det offentlige forbrug 2013.⁷

	2011	2013 ifølge regeringens oprindelige prognose	2012 ifølge regeringens seneste prognose	Alternativt skøn for 2013
Realvækst i offentligt forbrug (pct.)	-1,5	0,1	1,6	0,0

At der ikke er nogen reel grund til at tro på vækst i det offentlige forbrug i 2013 er regeringen formentlig ganske udmærket klar over. Men det er lige nu belejligt at hævde noget andet.

Summa summarum: I stedet for regeringens håb om en mirakelvækst på 1,2 % er det sandsynlige med fortsat gældskrise, fortsat boligkrise, fortsat stagnation i privat forbrug og investeringer og fortsat nulvækst i det offentlige, at væksten også i 2013 bliver lav og formentlig endog kun omkring nul.

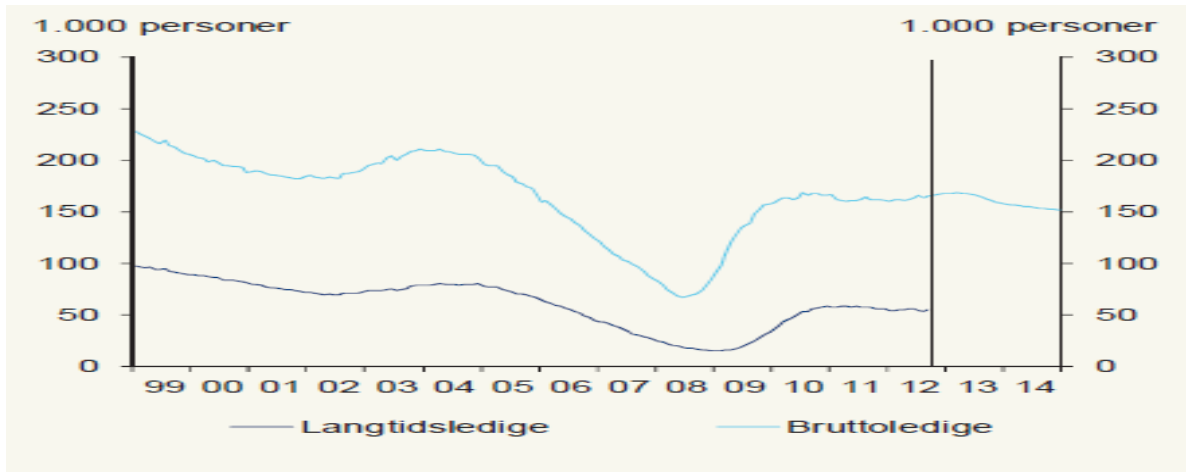
4. Arbejdsløsheden vil vokse.

Regeringens oppustede vækstforventninger har primært det formål at kunne hævde, at arbejdsløsheden stort set vil være uændret i 2013 og så igen dale lidt i 2014.

Figur: Regeringens prognose for bruttoledigheden.⁸

⁷) Jf. Økonomisk Redegørelse december 2012, s. 16 og 29

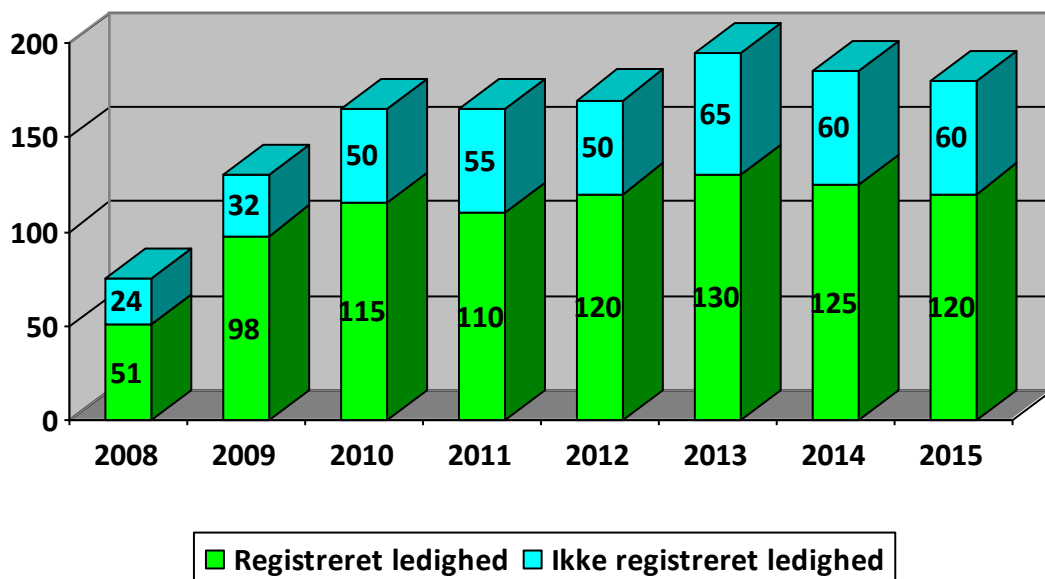
⁸) Kilde: Økonomisk Redegørelse dec. 2012, s. 7

Men der er ingen grund til at tro på, at det postulerede håb om stort set uændret ledighed i 2013 og fald i ledigheden i 2014 opfyldes.

Tværtimod, må i 2013 på grund af vækstfald og gældskrise mm forventes et fald i beskæftigelsen på op til 40.000 personer og en stigning i arbejdsløsheden på 20 til 30.000 personer.

Figur: Registreret ledighed og bruttoledighed (fuldtidsledige – årgennemsnit).⁹

5. Regeringens økonomiske politik har spillet fallit.

9) Kilder: Danmarks Statistik og egen vurdering (rev.)

SRSF – regeringen har ellers gerne villet fremstille sig selv som en regering, der ville vækst og beskæftigelse.

Henvisningerne til, at kickstarten skulle skabe det, har været utallige og nærmest rituelle.

Men billedet krakelerer nu. Kickstarten er en fuser og regeringens økonomiske politik handler gennem den økonomiske benlås om kommunerne grundlæggende om besparelser, ikke om vækst.

Ligesom det var tilfældet ved allerede ved fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2013¹⁰ er regeringens økonomiske redegørelse fra december 2012 et skønmaleri af udsigterne for vækst og beskæftigelse, som er helt ude af trit med virkeligheden.

Skønmaleriet skal kun tjene til at legitimere, at regeringen intet gør overfor en stigende arbejdsløshed og faldende vækst og velstand.

I realiteten repræsenterer SRSF s økonomiske politik i den henseende intet alternativ til VK s – SRSF fører også i den henseende borgerlig politik.

REGERINGENS TROVÆRDIGHED OG ØKONOMISKE POLITIK HAR SPILLET FALLIT.

¹⁰) Jf. Lund, Henrik Herløv: SRSF s finanslovsforslag for 2013 – regeringen viderefører nulvækstpolitik.